

INTERVIEW Nieuwe historische film 'Het is in Heemstede zoo kwaad nog niet'

Groenendaal nog intact door oud-burgemeester

Niet grondlegger Adriaan Pauw, maar oud-burgemeester David Eliza van Lennep is de hoofdperson van een gloednieuwe historische film over Heemstede. „Hij zou de burgemeester zijn die Heemstede nu kan gebruiken.”

Emily Haakmat
ehaakmat@mediahuis.nl

Heemstede ■ De werving voor een burgemeester van Heemstede is in volle gang. Van alle kandidaten die zich voor 10 oktober melden, zou wijlen David Eliza van Lennep misschien wel de ideale sollicitant zijn. „Hij was besluitvaardig en nam initiatief” zegt Ronald Huigen, vrijwilliger van de Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek (HVHB) en een van de drijvende krachten achter een nieuwe film over de historie van Heemstede. „De besluitvorming is in Heemstede vaak traag en stroefrig. Van Lennep deed er alles aan om dingen voor elkaar te krijgen. Hij zou de burgemeester zijn die Heemstede nu kan gebruiken.”

Ervaren filmmaker

Samen met HVHB-collega Anja Kroon vertelt Huigen over het proces dat heeft geleid tot de bijzondere productie 'Het is in Heemstede zoo kwaad nog niet'. Kroon: „We werkten samen met de ervaren filmmaker Ton Offerman. Hij benadrukte dat we op zoek moesten naar een rode draad over Heemstede. Uiteraard valt er veel te vertellen over de geschiedenis van het dorp, maar hoe maak je daar een geheel van?”

„We kregen het idee om een verhaal te maken rond iemand die veel voor Heemstede had betekend. Van Lennep moest de hoofdperson worden. Iedere Heemstede-naar kent Adriaan Pauw, dat lag te veel voor de hand. Van de verdiensten van Van Lennep is lang niet iedereen op de hoogte”, vult Huigen aan. En zo geschiedde.

Wapenfeiten

In de film van 35 minuten keert Van Lennep terug uit de dood om te bekijken wat er ongeveer honderd jaar later van 'zijn' Heemstede geworden is. Hierbij wordt ingezoomd op het leven en de wapenfeiten van de oud-burgemeester. In 1891 wordt de Heemstedenaar, als 26-jarige, geïnstalleerd als de jongste burgemeester van Nederland.

Van Lennep blijft een kwart eeuw aan de macht (1891-1916) en neemt in die jaren bijvoorbeeld het initiatief voor de bouw van het raadhuis en de gemeentelijke gasfabriek met watertoren. Van Lennep is ook stichter van de gemeentelijke duinwaterleiding met watertoren en het lukt hem om buitenplaats Groenendaal aan te kopen voordat 'koopzuchtige bollenboeren daar lucht van kregen'.

Met name de aankoop van Groenendaal ziet Huigen als een opmerkelijke actie. „In 1913 heeft hij in het geniep de onderhandelingen gevoerd met de erven van Van Merlen. Destijds heeft hij als burgemeester het wandelbos gekocht voor 318.000 gulden. In die tijd een enorm bedrag. De gemeenteraad wist van niets.”

Van Lennep wilde de Heemstedenaars een openbare plek geven om te recreëren. Een andere reden voor Van Lennep om het te kopen, was de florerende bloembollenteelt in Heemstede, begin twintigste eeuw. De bollenteelers kochten waar het kon extra ruimte. Huigen: „Als een bloembollenboer Groenendaal gekocht had, was het bos waarschijnlijk bollenveld geworden en nu misschien wel een woonwijk.”

De faam van Van Lennep blijft ook buiten de gemeentegrenzen niet onopgemerkt. De naam van de film 'Het is in Heemstede zoo kwaad nog niet' verwijst naar de reactie van Van Lennep toen hij in 1912 werd hij benaderd om burgemeester van Haarlem te worden.

Bollenteelt en wasserijnverheid

De film beperkt zich zeker niet tot de invloeden van Van Lennep. Met behulp van oude en recente beelden wordt duidelijk hoe Heemstede is veranderd van plattelandsdorp vol buitenplaatsen en bollenvelden in een moderne forensengemeente. Zo zijn er afbeeldingen en video's te zien uit de tijd dat Heemstede een bloeiende bollenteelt en wasserijnverheid kende.

De kijker krijgt achtergrondinformatie over het ontstaan van station Heemstede-Aerdenhout, De Glip, de Leidsevaart de sportvelden bij de Sportparklaan, de molen van Höcker. Ook is uitgebreid aandacht voor de functies van buitenplaatsen zoals Huis te Manpad en Hartekamp.

Kroon vertelt de film al vijf keer te hebben bekeken. Huigen is aan de zevende keer toe. Kroon: „Het bijzondere is dat ik zelf bijna alle beelden heb aangeleverd. Toch ben ik elke keer weer verrast door wat in de film te zien is.”

Openluchtbioscoop

Ongeveer een jaar geleden werd de Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek benaderd door de Rotary Club van Heemstede. Of HVHB een historische film kon maken over het dorp. De film zou vertoond kunnen worden bij de Openluchtbioscoop aan de Vrijheidsdreef van deze zomer. Na de premiere vorige maand kon de film rekenen op positieve kritieken.

De oude Dreefschool, waar nu Plein 1 is gevestigd.

FOTO ARCHIEF HVHB

Wilhelminaplein in 1917.

FOTO NOORD-HOLLANDS ARCHIEF

Viering 12,5 jarig jubileum burgemeester Van Lennep in 1904.

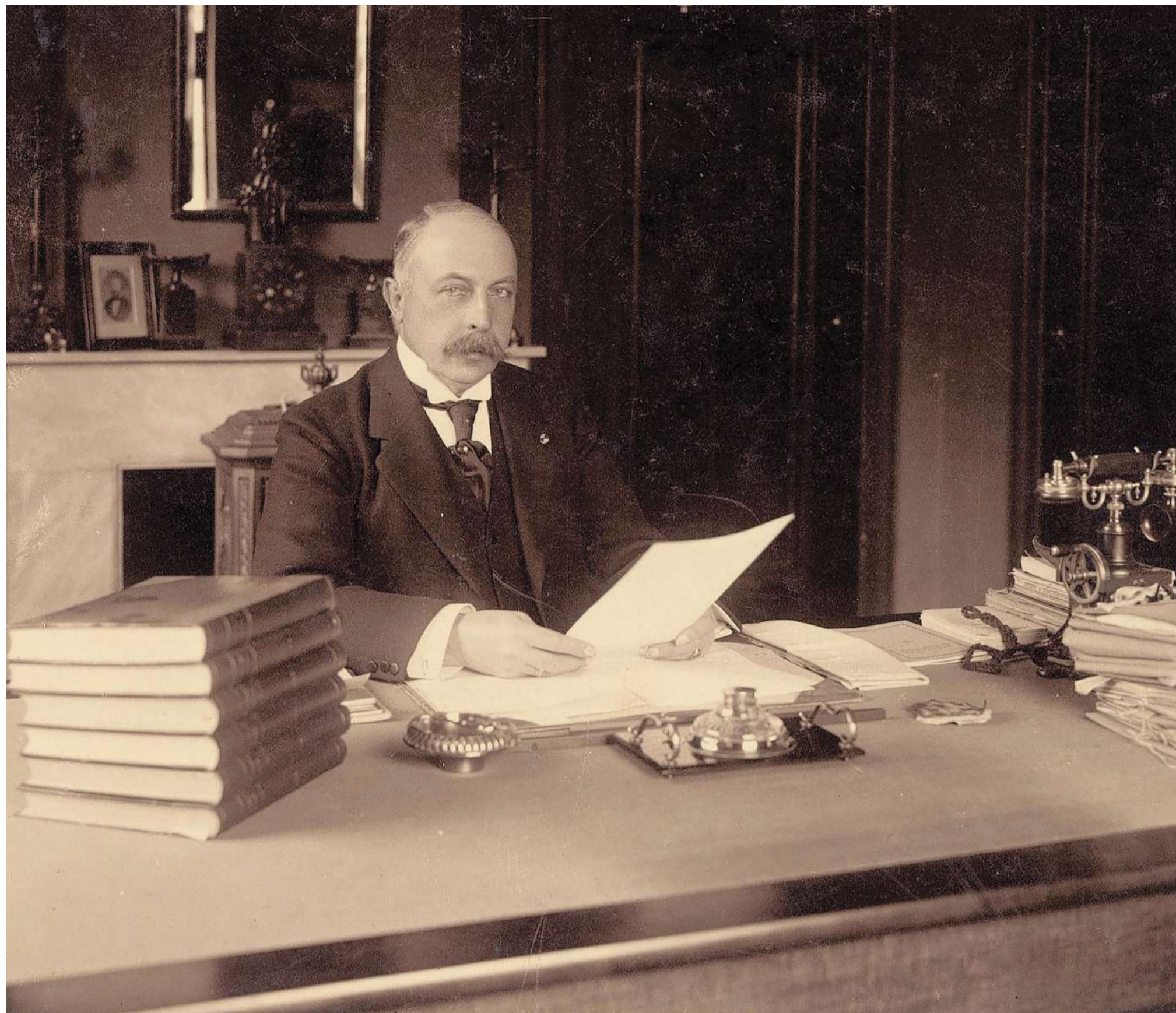
FOTO HVHB

„Wat het idee voor de film was om wat oude beelden afkomstig van Heemstedse zolderkamers te verzamelen en die achter elkaar te zetten, pakte de filmwerkgroep van de Vereniging het grondiger aan. „We wilden een film van goede kwaliteit. Het was onze kans om een mooie historische film voor Heemstede te kunnen maken”,

zegt Kroon. „Dat is denk ik gelukt. Het verleden is zichtbaar gemaakt in het heden. Deze film kan nog jaren gebruikt kan worden.”

Kort tijdsbestek

Ook de Rotary Club Heemstede, dus eigenlijk opdrachtgever voor de film, was positief verrast met de uitkomst. Een woordvoerder van

Van Lennep in 1910.

FOTO NOORD-HOLLANDS ARCHIEF

Gasfabriek en watertoren 1936

FOTO NOORD-HOLLANDS ARCHIEF

de club spreekt zelfs van een fenomenaal resultaat.

„De film geeft inwoners een nagenoeg compleet beeld van de geschiedenis. Het is indrukwekkend als je weet dat de meeste mijlpalen in de film in een kort tijdsbestek zijn gerealiseerd. We vinden de film geschikt om te laten zien aan nieuwe inwoners, maar

het kan ook voor gebruikt worden bij geschiedenislessen op Heemstedse scholen.”

Leden en andere geïnteresseerden kunnen de film binnenkort bekijken in het Pomphuis, de thuisbasis van HVHB (zie kader). Daar worden vier middagen met inschrijving gepland. De film verspreiden doet de Historische Ver-

Anja Kroon en Ronald Huigen in het Pomphuis.

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

ening nog niet. Voor de productie is een flinke investering gedaan en die wordt bij voorkeur eerst terugverdiend. Huigen: „We zetten 'm niet makkelijk op YouTube. Dan is de video zo gedeeld en daarvoor is hij ons in alle opzichten te kostbaar. Het idee om de film aan nieuwe bewoners van Heemstede te tonen bij de inwonersdag

spreekt ons aan, maar dan moet de film korter.”

Kroon en Huigen kijken terug op een geslaagd traject. Huigen hoopt dat vanuit de Vereniging over niet al te lange tijd een nieuwe productie in de maak is. „Wat ons betreft komt er ook zo'n mooie film over Bennebroek.

Film vier keer te zien in het Pomphuis

De HVHB gaat vier filmmiddagen organiseren in het Pomphuis voor wie de historische film 'Het is in Heemstede zoo kwaad nog niet' (nog eens) wil zien. Dat kan op de volgende middagen (aanvang 15.00 uur): dinsdag 24 oktober; woensdag 15 november; maandag 27 november; donderdag 18 januari. Kijk voor meer informatie bij de agenda op www.hvhb.nl

” Van de verdiensten van Van Lennep is lang niet iedereen op de hoogte

” Als een bollenboer Groenendaal gekocht had, was het nu een woonwijk